

પત્રક ભાગ-૨
બારમી ગુજરાત વિધાનસભા

મંગળવાર, તારીખ:- ૨૫મી જાન્યુઆરી, ૨૦૧૧

૩૮૩

માનનીય મુખ્યમંત્રીશ્રી હસ્તકના વિષયોને લગતા પ્રશ્નોના જવાબો, મેજ ઉપર મૂકવાના કાગળો, પ્રસ્તાવો, સંકલ્પો, વિધેયકો, નિયમ-૧૧૬ હેઠળની સૂચનાઓના જવાબો તેમજ અન્ય આનુષંગિક બાબતો અને તેના જવાબો અન્ય મંત્રીશ્રીએ આપવા / રજૂ કરવા બાબત.

બારમી ગુજરાત વિધાનસભાના આઠમા સત્ર દરમિયાન માનનીય મુખ્યમંત્રીશ્રી હસ્તકના નીચે દર્શાવેલા વિષયને લગતા પ્રશ્નોના જવાબો, મેજ ઉપર મૂકવાના કાગળો, પ્રસ્તાવો, સંકલ્પો, વિધેયકો, નિયમ-૧૧૬ હેઠળની સૂચનાઓના જવાબો તેમજ અન્ય આનુષંગિક બાબતો અને તેના જવાબો વિધાનસભા ગૃહમાં નીચે જણાવ્યા પ્રમાણેના મંત્રીશ્રીઓ આપશે.

અ.નં.	માન.મંત્રીશ્રી	વિભાગ
૧.	શ્રી વજુભાઈ વાળા (માન. મંત્રીશ્રી)	સામાન્ય વહીવટ વિભાગ (વહીવટી સુધારણા અને તાલીમ પ્રભાગ સહિત) (નીતિઓ સહિત)
૨.	શ્રી નીતિનભાઈ પટેલ (માન. મંત્રીશ્રી)	નર્મદા, કલ્પસર (નીતિઓ સહિત)
૩	શ્રી જયનારાયણ વ્યાસ (માન. મંત્રીશ્રી)	બંદરો, માહિતી અને પ્રસારણ, (નીતિઓ સહિત), સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી (નીતિઓ સહિત)
૪.	શ્રી સૌરભભાઈ પટેલ (માન. રાજ્યકક્ષાના મંત્રીશ્રી)	આયોજન પ્રભાગ, ઉદ્યોગ અને ખાણ, ખનીજ, ઊર્જા અને પેટ્રોકેમિકલ્સ (નીતિઓ સહિત) કલાઈમેટ ચેન્જ (નીતિઓ સહિત)
૫.	શ્રી પ્રફુલ્લભાઈ પટેલ (માન. રાજ્યકક્ષાના મંત્રીશ્રી)	ગૃહ વિભાગ (નીતિઓ સહિત) પોલીસ આવાસો, સરહદી સુરક્ષા, નાગરિક સંરક્ષણ, ગૃહરક્ષકદળ, ગ્રામ રક્ષકદળ, નશાબંધી અને આબકારી.

ગુજરાત વિધાનસભા સચિવાલય
ગાંધીનગર

ડી. એમ. પટેલ
સચિવ,
ગુજરાત વિધાનસભા

કાપદખાસ્ત ક્રમાંક: ૨૭ રજૂ કરવામાં આવી.

શ્રી પુણાચંદ્ર શા. ચાવણ : માનનીય અધ્યક્ષશ્રી, હું મારી કાપદખાસ્ત ક્રમાંક: ૨૮ રજૂ કરું છું.
કાપદખાસ્ત ક્રમાંક: ૨૮ રજૂ કરવામાં આવી.

શ્રી પીત્રાવલે ચ. ભીલ : માનનીય અધ્યક્ષશ્રી, હું મારી કાપદખાસ્ત ક્રમાંક: ૨૯ રજૂ કરું છું.
કાપદખાસ્ત ક્રમાંક: ૨૯ રજૂ કરવામાં આવી.

શ્રી રામચંદ્ર પ્ર. પરમાર: માનનીય અધ્યક્ષશ્રી, હું મારી કાપદખાસ્ત ક્રમાંક: ૩૦ રજૂ કરું છું.
કાપદખાસ્ત ક્રમાંક: ૩૦ રજૂ કરવામાં આવી.

શ્રી અક્ષયચંદ્ર શા. ચાવણ(ભાવનગર શહેર (દક્ષિણ) : માનનીય અધ્યક્ષશ્રી, માનનીય મંત્રીશ્રી જે માગણીઓ લઈને આવ્યા છે એમાં પહેલાં હું માહિતી અને પ્રસારણ વિભાગ ઉપર મારી વાત કરવા માગું છું.

માનનીય અધ્યક્ષશ્રી, જનતાને ઉપયોગી માહિતી, એનું પ્રસારણ કરવાનું કામ એટલે માહિતી અને પ્રસારણ વિભાગ. માનનીય અધ્યક્ષશ્રી, હું આંકડાઓ જોતો હતો, પાંચ કરોડ કરતાં વધારે રૂપિયા આપણા મેગેજીનો પાછળ આપણે નાખીએ છીએ અને આ આટલા પૈસા નાખ્યા પછી જો મેગેજીનો હાથમાં લઈને જોઈએ તો શું જનતાને ઉપયોગી માહિતી છે એમાં? શું પ્રજા ઉપયોગી વસ્તુનું પ્રસારણ છે એમાં ખરું? જવાબ મળશે ના, તો મળશે શું એમાં? મુખ્ય મંત્રીશ્રીના ફોટા.

માનનીય અધ્યક્ષશ્રી, લોકશાહી વ્યવસ્થામાં આ માનસિકતા, 'અહો રૂપમ અહો ધ્વનિ' માનનીય અધ્યક્ષશ્રી, એનો ફાયદો કોને? શું આ માટે આપણે જનતાના નાણાં વાપરવા બેઠા છીએ? માહિતી ખાતા પાસે સ્ટાફ છે. મારો અનુભવ છે, સારો અને અનુભવી સ્ટાફ પણ છે. આપણે એનો ઉપયોગ કરવો નથી. માહિતી ખાતામાં આઉટ સોર્સિંગ ચાલુ થયું છે. એ કર્યાનનો સોર્સ ઉભો કરવા માટેનું આઉટ સોર્સિંગ છે એવો મારો સ્પષ્ટ આક્ષેપ છે, શા માટે આ કરીએ છીએ? માનનીય અધ્યક્ષશ્રી, રેડિયો અને દૂરદર્શનની સામે દેખાવો ક્યારેક જે સત્તાધારી પક્ષ છે એના મિત્રો કરતા હોય છે. ક્યારેક જોજો, દૂરદર્શન કે રેડિયાના સમાચાર, એમાં ભારતીય જનતા પક્ષ કે મુખ્ય મંત્રીનું કવરેજ કેટલું હોય છે, અને પછી આપણો ગુજરાતનો અંક ઉઠાવીને જોજો, તો એમાં વિરોધપક્ષ માટેનો એક પણ શબ્દ હોય છે આપણા ગુજરાતના અંકમાં? હું આપણી એ જવાબદારી નથી? અને ભૂતકાળ પણ જોજો. માનનીય અધ્યક્ષશ્રી, માનનીય કેશુભાઈ વિરોધપક્ષના નેતા હતા, એમણે પ્રેસ કોન્ફરન્સ રાખી હોય, માહિતી ખાતાનું વાહન વિરોધપક્ષના નેતાની પ્રેસ કોન્ફરન્સમાં પ્રેસના મિત્રોને લઈને જાય, પ્રજાના પ્રતિનિધિ તરીકે વિરોધપક્ષનો નેતા પણ બેઠો છે અને મને યાદ છે કે મંત્રીમંડળના કોઈ સભ્યએ જો પ્રેસ કોન્ફરન્સ રાખી હોય અને એ જ સમયે માનનીય કેશુભાઈની હોય તો બીજું કોઈ નહીં, પણ મુખ્ય મંત્રીશ્રી એમને સૂચના આપે કે મંત્રી મંડળના સભ્યએ પ્રેસ કોન્ફરન્સનો સમય બદલવો કારણ કે વિરોધપક્ષના નેતાનું મહત્ત્વ લોકશાહીમાં એટલું ઉંચું છે. આ વ્યવસ્થા હતી. વાહન લાવવા લઈ જવા માટે માહિતી ખાતાનો નિયમિત વાહન એ પ્રેસ અને મિડિયાના મિત્રોને મળતું હતું કે પ્રેસ અને મિડિયાનો મિત્ર સચિવાલયના દરવાજામાં આવે, એક ચોથી જાગીર છે લોકશાહી, મંત્રીશ્રીને બે ચાંટિયા ભરે એવા પ્રશ્નો પણ આખરે પ્રજાહિતમાં એ પૂછે છે. એને જવાબ મંત્રીશ્રીઓએ આપવા પડે, એને સાંભળવા પણ પડે, એની ટીકાને સહન પણ કરવી પડે પણ માનનીય અધ્યક્ષશ્રી, એ વાહનની સુવિધા પણ બંધ થઈ ગઈ, વિરોધપક્ષના નેતાની પ્રેસ કોન્ફરન્સમાં આવવા જવા

માટેની વ્યવસ્થા આપવા માટેનો સિલસિલો બંધ થયો, અને માત્રને માત્ર એક જ કામ કરવાનું. જે ગુણગાન ગાથાઓ યશગાથાઓ મુખ્ય મંત્રીશ્રીની ગાવા સિવાય શું બીજું કામ માહિતી ખાતા પાસે નથી? માનનીય અધ્યક્ષશ્રી, નવી પ્રજા શરૂ થઈ, એકાદા નહીં કેટલાય પણ કેટલાય માહિતી ખાતાના સ્ટાફના લોકોને વિધાનસભા ગૃહમાં બેસાડવામાં આવે અને મંત્રીશ્રી જે બોલે એના પાના ભરીને રિપોર્ટ તૈયાર કરવાના. શું પ્રજાના પૈસે સિક્કાની એક બાજુ લઈને ચાલવાનું કામ એ માહિતી ખાતાનું કામ છે?

શું આજ કામ આપણે એની પાસે કરાવવાનું છે? માહિતી ખાતાની ક્યારેક પ્રેસનોટો જોશો તો ખ્યાલ આવશે કે આ તો કઈ રીતની વ્યવસ્થા ચાલે છે? હું આપના મારફતે ગૃહના અંદર સરકારને એ જણાવવા માગુ છું કે, આપ કૌભાંડકારી સત્યમ કોમ્પ્યુટર્સને જગ્યા-જમીનો આપી શકો, આપ ટાટા મોટર્સને જમીનો આપી શકો છો તો પત્રકારને એક નાનો પ્લોટ આપવામાં શું આપને તકલીફ પડે છે? આપોને એમને પણ પ્લોટ, ભૂતકાળની સરકારોમાં પત્રકારોને વ્યવસ્થા પણ આપી હતી અને ક્યારેક રહેઠાણના મકાનો પણ આપ્યા છે. એમના માટેની કોઈક વ્યવસ્થા હોવી જોઈએ, કારણ કે આખરે એ પ્રજાનો અવાજ રજૂ કરે છે. ક્યારેક આપણને ન ગમે પણ એ માણસ લોકશાહીની સેવા કરનારા, જતન કરનારા વર્ગ પૈકીનો એ વર્ગ છે આપણે એ નહીં ભૂલવું જોઈએ. એ પ્રજાનો જાગૃત પ્રહરી એટલે પત્રકાર. કદાચ કોઈ કોરપોરેટમાં જાય તો કેટલાક ઈન્ટેલીજન્ટ પત્રકારો મેળવે છે એના કરતા અનેકગણું વેતન મેળવી શકે પણ એ છોડીને એક જોબ સેટીસ્ફેક્શન માટે કંઈક આપણે જેમ જનતાનું કામ કરવા આવ્યા છીએ એ રીતે એ પણ કંઈક કામ કરે છે એ વાત માનનીય અધ્યક્ષશ્રી, નહીં ભૂલવી જોઈએ.

માનનીય અધ્યક્ષશ્રી, આજે સામાન્ય વહીવટ વિભાગની માગણીઓ પણ આવી છે. સામાન્ય વહીવટ વિભાગ એટલે સરકારનું હૃદય. IAS અને IPS ના મહેકમથી માંડીને બધી જ જવાબદારીઓ એમના શીરે હોય છે. શું કરીએ છીએ આપણે આજે? નિષ્ઠા અને પ્રમાણિકતાથી કામ કરનારો આ રાજ્યનો IAS કે IPS એને ખૂણામાં બેસાડવાનું કામ આ વિભાગ મારફત થાય છે. મે જોયા હતા સામાન્ય વહીવટ વિભાગના એ અધિકારીઓ કે જે મુખ્યમંત્રીશ્રીને પણ કહેતા કે સાહેબ, આ અધિકારી છે એ ભલે આપનું માનતો નથી પણ એ જનતાનું હિત હૃદયમાં લઈને ચાલે છે આંપણાથી એને ઈનજસ્ટીસ ના થઈ શકે. એ પરિસ્થિતિ પણ હતી અને આજે તો શું? સહેજ પણ આમ તેમ થાય એટલે CMOમાંથી આદેશ છૂટે અને સામાન્ય વહીવટ વિભાગ મન ફાવે તેમ કરે. જો સરકાર એમ કહેતી હોય કે વીઆર નોન કરપ્ટ, વીઆર કલીન. તો પછી લોકાયુક્તને નિયુક્ત કરવામાં કેમ આપણી ધાનત ચાલતી નથી? એક્ટ કલીયર છે. Governor shall appoint, in consultation with the Chief Justice of High Court and the Leader of Opposition. Government has no role to play. સરકારનો કોઈ પણ જાતનો રોલ લોકાયુક્તમાં નથી તેમ છતાં એ રોલ પ્લે કરવાની કોશીશ કરવાની. નામદાર હાઈકોર્ટના ચીફ જસ્ટીસ એક નામ મોકલી આપે, હું લોકાયુક્ત નિયુક્ત થાય માટે એક નામમાં આંધળી રીતે હા પાડું કે એક નામ આવ્યું છે આપી દો. High Court Chief Justice, and he is the best judge to decide who can be the Lokayukt? મારે મારા લાઈફટાઈમ ડીસલાઈફટાઈમ નથી મૂકવા અને એમ છતાં પણ લોકાયુક્ત નિયુક્ત ન થાય? શું આપણને એ પણ ખબર ન હોય કે આપણે લોકશાહીનું જનત કરવા માટે બેઠા છીએ? આપણે આમાં હિંમત બતાવવી જોઈએ અને લોકાયુક્તની તાત્કાલીક નિમણૂક કરવી જોઈએ.

માનનીય અધ્યક્ષશ્રી, આ સામાન્ય વહીવટ વિભાગ GPSC અને ગૌણ સેવા પસંદગી મંડળની અંદરની નિયુક્તિઓ કરે છે. આ રાજ્યના હાથ પગને સિલેક્ટ કરવાનું કામ એ GPSC અને ગૌણ સેવા પસંદગી કરે છે. ક્યારેક અહીંયા હાથ મૂકીને જોજો તો ખરા કે એના નીતિમત્તા અને ધોરણો જળવાય છે ખરા? ગુજરાત સર્વિસ પબ્લિક કમિશનમાં બેઠેલા માણસને પછી ક્યાંય કામ ન આપી શકાય જોગવાઈ હોવા છતાં આપણે એને ક્યાંય રાખતા તો

કરે છે. ડાયરાઓ, શેરી નાટકો, મનોરંજન કાર્યક્રમ દ્વારા લોક શિક્ષણનું કામ આપે છે. આદિવાસી વિસ્તારમાં લોક સહકારથી જ્યાં ટી.વી. સેટ ગોઠવ્યા છે અને સરહદના જવાનો માટે પણ ટી.વી. સેટ ગોઠવ્યા છે. એ ખૂબ સારું કામ થઈ રહ્યું છે. અંગ્રેજી ભાષામાં ત્રિમાસિક મેગેઝીન બહાર પડ્યા પછી પણ આપણે એવા ઘણા પ્રકાશનો બહાર પાડ્યા છે. એગ્રીકલ્ચર મિરેકલ ઓફ ગુજરાતનું અંગ્રેજી ભાષાનું પ્રકાશન પણ આ વિભાગે બહાર પાડ્યું ત્યારે ખૂબ આનંદની વાત છે. દીપોત્સવી અંક છે એ ઘણાં કલારસિક અને સાહિત્યિક મિત્રો માટે ખૂબ આનંદદાયક બાબત છે. આપણો દીપોત્સવી અંક ખૂબ સારી રીતે પ્રકાશિત થાય છે. ઘણી બધી ફિલ્મો પણ બની રહી છે અને દસ્તાવેજી ફિલ્મો દ્વારા પણ ગુજરાતના વિકાસની ગાથા ગવાઈ રહી છે ત્યારે મારે આટલું જ કહેવું છે..

અધ્યક્ષશ્રી : માનનીય મંત્રીશ્રી..

શ્રી વજુભાઈ વાળા (આમાન્ય વહીવટમંત્રીશ્રી) : માનનીય અધ્યક્ષશ્રી, હું જે સામાન્ય વહીવટ વિભાગની માગણીઓ લઈએ આવ્યો છું તેમાં માનનીય સભ્યશ્રીઓએ જે પોતાના મંતવ્યો રજૂ કર્યા છે અને જે કંઈ ક્ષતિ હોય એ ક્ષતિ તરફ પણ તેમણે નિર્દેશ કરેલા છે. એ જે ક્ષતિ છે એ ખરેખર ક્ષતિ છે કે સમજમાં કોઈ ફેર છે એટલા જ માટે થઈને પહેલાં માનનીય શક્તિસિંહજીએ જે વાત કરી તેમાં પહેલી જ જે વાત હતી કે લોકાયુક્તની નિમણૂક માટે થઈને આ સત્તા ગવર્નર શેલ એપોઈન્ટ એવી રીતે વાત છે. સેક્શનમાં સ્પષ્ટ વાત છે કે ગવર્નરે જ આની નિમણૂક કરવાની હોય છે પણ ગવર્નરે નિમણૂક કરતા પહેલાં તેને હાઈકોર્ટના જજ પાસેથી તેમનો પરામર્શ કરવાનો હોય, વિરોધપક્ષનો પરામર્શ કરવાનો હોય અને પછી એ સરકાર એ પરામર્શનો રિપોર્ટ હોય એ ગવર્નરને મોકલે અને ગવર્નરશ્રી એ તેની એપોઈન્ટમેન્ટ કરે છે. આ બાબતમાં કાર્યવાહી કરીને અત્યારે જે પ્રોસીજર છે, હું વિશેષ નહીં કહું, કારણ કે આ અધિકાર ગવર્નરશ્રીનો છે. એટલે ક્યારે ક્યારે શું પ્રોસીજર થઈ તે પ્રોસીજરમાં વિરોધપક્ષના નેતાશ્રીનો સંપર્ક કર્યો, થયો, ન થયો, શું થયું અથવા તો ત્યારે હાઈકોર્ટના જજ સાથે શું વાત થઈ.

એ ડિટેઈલમાં કહેવાની વાત નથી. પણ આજે એટલું કહીશ કે, રાજ્ય સરકારે આ લોકાયુક્તની નિમણૂક કરવા માટે થઈને તૈયાર છે અને આ પરિસ્થિતિ છે. જે પરામર્શના આધારે છે. હાઈકોર્ટના જજ પાસે એના કાગળો પડ્યા છે. ત્યાંથી આવ્યા પછી એ ગવર્નરશ્રીને મોકલીશું.

માનનીય અધ્યક્ષશ્રી, ગૌણ સેવા પસંદગી મંડળની અંદર એનું વર્તન અને એ યોગ્ય રીતે થતું નથી. આ ગૌણ સેવા પસંદગી મંડળ રાજ્ય સરકાર કરતાં ઈન્ડીપેન્ડન્ટ છે. એની સત્તા, એની કાર્યપદ્ધતિ એ પણ બધું જુદી રીતે હોય છે. જીપીએસસી બાબતમાં ધ્યાન દોરવા જેવા મુદ્દા હોય તો આ બાબતમાં આટલું ધ્યાન દોરવા જેવું છે. એની વસ્તુ બહુ જુદી છે. સભ્યશ્રીએ કહ્યું કે, ગૌણ સેવા પસંદગી મંડળ દ્વારા એપોઈન્ટમેન્ટની કામગીરી થઈ નથી. નિમણૂક માટેની પહેલાં જે પદ્ધતિ હતી એ બદલાઈ છે. પહેલાં જીપીએસસી અને ગૌણ સેવા પસંદગી મંડળ બંનેની પહેલાં પદ્ધતિ એવી હતી કે, તેઓ અરજીઓ મંગાવે, એ પછી એની સ્કૂટીની થાય, એ પછી એનું લિસ્ટ તૈયાર થાય અને પછી એના ઈન્ટરવ્યુ માટે મોકલવાની વાત હતી. આ જે પદ્ધતિ છે એને બદલીને હવે ઈલેક્ટ્રો નીક મિડિયા આધારિત કમ્પ્યુટર આધારિત નવી પદ્ધતિ દાખલ કરી છે. એમાં ઓનલાઈન અરજી કરવામાં આવે અને કમ્પ્યુટર દ્વારા જ એક સોફ્ટવેર દ્વારા એની ચકાસણી થાય અને પછી જેટલી અરજીઓ આવી હોય એનું લિસ્ટ આપણને મળી જાય અને એ મળેલ લિસ્ટ પ્રમાણે આપણે ઈન્ટરવ્યુ માટેની કાર્યવાહી કરી શકીએ. એટલે જે મેન્યુઅલી વર્ક થતું હતું એના બદલે કમ્પ્યુટર દ્વારા વર્ક થાય છે અને એનાથી સમયની ખૂબ બચત થાય છે.

માનનીય અધ્યક્ષશ્રી, બીજા સભ્યશ્રીએ ચિંતા વ્યક્ત કરી કે, ભરતી થતી નથી. છેલ્લા પાંચ વર્ષમાં ૨૪૮૨૦ અરજીઓ જીપીએસસી અને ગૌણ સેવા પસંદગી મંડળ દ્વારા આપણે મંજૂર કરી છે અને બધાને નોકરીમાં રાખ્યા છે અને ચાલુ નાણાકીય વર્ષમાં એટલે કે તા.૩૧-૧૨-૨૦૧૦ની સ્થિતિએ ગુજરાત જાહેર સેવા આયોગે ૧૨૪૭